

VERENIGING
VAN GRIFFIERS

JAARVERSLAG

2021

Inhoud

Voorwoord	3
Organisatie	4
Activiteiten	5
Bestuursactiviteiten	5
Commissie Professionalisering	8
Commissie Belangenbehartiging	11
Commissie Integriteit	12
Commissie Openbaar Bestuur	12
Commissie Communicatie en Informatie	13
Juridische vraagbaak	16
Commissies: wisselingen	17
Financiën	20

Voorwoord

2021: Een volwassen vak

In 2021 is het griffiersvak 18 jaar geworden: de leeftijd van volwassenheid! Tijdens de ALV van 2020 waarop vooruit geblikt werd op dat heugelijke feit, hoopte ik nog “dat we dat feestje ook weer samen kunnen vieren”. En dat is gelukt: Hoewel ook 2021 grotendeels gekenmerkt werd door de Coronacrisis hebben we elkaar als leden van de Vereniging gelukkig wel op het Jaarcongres in Velsen kunnen ontmoeten. Het werd dan ook het best bezochte Jaarcongres tot nu toe, waar velen genoten van de gesprekken en het samenzijn. En er was zeker wat te vieren: In 2021 is het eindelijk gelukt om een enkel, strategisch profiel erkend te krijgen door de VNG. Hoewel daar nog de nodige stappen op moeten volgen, een mooie mijlpaal.

Toch was het dagelijks werk voor griffiers opnieuw niet gemakkelijk. Hoewel het digitaal vergaderen technisch gezien wel redelijk op orde kwam, werd de slijtage en de gevolgen van het elkaar weinig ontmoeten zichtbaar in raden en staten. In 2021 is de permanente wet die digitale besluitvorming blijvend mogelijk moet maken nog niet gereed gekomen en blijven we nauw betrokken.

In het kader van Democratie in Actie werd het accent meer gelegd op digitale participatie. Nieuwe vormen die ook weer nieuwe groepen burgers betrekken bij de decentrale democratie.

Dat vraagt ook weer nieuwe vaardigheden en verdere rolinvulling van de griffier.

Als vervolg op het onderzoek naar de positie van de griffier in democratische processen, is gestart met een onderzoek naar de invloed van vergadermodellen en in het bijzonder het Bob-model op de betrokkenheid van burgers.

2021 was voor raadsgriffiers ook weer het jaar van voorbereiding op de verkiezingen van 2022. En het nadenken over interventies voor een andere bestuurscultuur. Integriteit, omgaan met bedreigingen en een betere invulling van de tegenmacht van de volksvertegenwoordiging worden door griffiers op de agenda gezet. Niet genoeg kan benadrukt worden dat een verstandige raad investeert in zijn eigen ondersteuning!

Voorzichtig zien we dan ook een uitbreiding van de griffies en hebben weer veel collega's daadwerkelijk opleidingen en trainingen gevolgd en hebben enkele hun certificering als CMC of MMC gehaald.

Een volwassen vak: niet alleen door de leeftijd die we hebben bereikt, maar vooral door hoe we er invulling aan geven!

Renée Wiggers
Voorzitter VvG

Organisatie

Kengetallen (peildatum 1 januari 2021)

- 357 gewone leden (2020: 356)
- 186 geassocieerde leden (2020: 191)
- 3 interim leden (2020: 16)
- 5 buitengewone leden (2020: 5)
- 4 ereleden (2020: 4)

Bestuur

In 2021 hebben we afscheid genomen van bestuurslid Robin Blokland en werden er drie nieuwe bestuursleden benoemd, door splitsing van de portefeuilles integriteit en belangenbehartiging en het vervullen van de vacature communicatie. In het voorjaar zijn Ruurd Palstra (secretaris) en Minke Knibbe (Communicatie) gekozen. op de ALV van 1 oktober 2021 in Velsen is Paul Piket gekozen tot bestuurslid belangenbehartiging; Hans Rijs (Congres & Sponsoring) is herbenoemd als bestuurslid voor een tweede termijn.

Het bestuur bestond op 31-12-2021 uit:

- Renée Wiggers, voorzitter
- Menno Huisman, vicevoorzitter en bestuurslid Openbaar Bestuur
- Raymond Jeene, penningmeester
- Ruurd Palstra, secretaris
- Bernadette Jansen, bestuurslid Professionalisering
- Hans Scherpenzeel, bestuurslid Integriteit
- Paul Piket, bestuurslid Belangenbehartiging,
- Hans Rijs, Congres & Sponsoring
- Minke Knibbe, bestuurslid Communicatie

Bureau

Het bureau is sinds lange tijd gevestigd in het kantoor van de VNG in Den Haag. De vereniging wordt ondersteund door een compact bureau met twee vaste functies, te weten een (parttime) ambtelijk secretaris en een (parttime) bestuursadviseur. De functie van bestuursadviseur wordt sinds geruime tijd ingevuld door Hester den Oudsten. De functie van ambtelijk secretaris werd ook in 2021 vervuld door Daisy de Vries. Zij is gedetacheerd vanuit de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Naast de vaste functies kent het bureau versterking op het gebied van een tijdelijke bestuursadviseur en een communicatieprofessional. Sinds 1 februari 2020 werd de functie van tijdelijke bestuursadviseur ingevuld door Ricus Tiekstra (voormalig griffier gemeente Moerdijk) en zet hij de taken van de Professionaliseringsagenda voort. Als communicatieprofessional heeft Hermine Klein tot en met juli de vereniging voor een aantal uren per week ondersteund op communicatiegebied.

Gezamenlijk is gewerkt aan een veelheid van (subsidie)projecten en reguliere werkzaamheden binnen (het bureau van) de vereniging als de organisatie van bijeenkomsten, de website, leden- en financiële administratie, etc. Daarnaast is (verder) vormgegeven aan de in 2018 ingezette professionaliseringslag op het gebied van bedrijfsvoering. Een specificatie van deze activiteiten lees je onder 'Activiteiten'.

Activiteiten

Hieronder vind je de belangrijkste activiteiten binnen de vereniging, zoals we ons voorgenomen hadden in de begroting 2021. Commissies en kringen hebben daar net als voorgaande jaren een belangrijke rol in gespeeld.

Bestuursactiviteiten

Voorjaars-ALV

De vereniging kijkt terug op een geslaagde, helaas wel digitale voorjaars ALV op vrijdag 25 juni 2021. Naast de ALV met de jaarstukken waren er vier workshops: drie door commissies georganiseerd en één met de NVvR. De thema's waren: De groeiende griffie, Wat is democratie en welke rol speelt de griffier hierin?, Is er leven na het griffierschap? over loopbaanperspectief en de workshop met de NVvR over overdracht van raad tot raad en startprogramma voor de nieuwe raad.

Ook werd afscheid genomen van erelid Jan Dirk Pruijm, die als griffier van Almere met pensioen ging. De ALV werd afgesloten met de lancering van de vernieuwde website.

Jaarcongres

Door tijdelijke verruiming van de Corona-maatregelen was het weer mogelijk elkaar live te ontmoeten. Daar werd dan ook ruim gebruik van gemaakt door een goed bezochte 'night-before' in het Forteiland IJmuiden en een historisch hoge opkomst bij het Jaarcongres.

Het [Jaarcongres](#) vond plaats op **vrijdag 1 oktober 2021** met als titel "De toekomst van de griffie". Het plenaire gedeelte begon met korte statements en een panelgesprek met Maarten Schurink, SG van het ministerie van BZK, Geerten Boogaard, die de Thorbeckeleerstoel bekleed, en de wethouder van Velsen.

Daarna volgde het formele ALV-deel met vaststelling van de begroting met als jaarthema "Leiderschap gezocht?!". Een motie van de 100.000+ griffiers werd aangenomen over de inbreng van de vereniging bij het ROB rapport "Goede ondersteuning, sterke democratie".

Het voorstel voor een Statutenwijziging, die onder meer nodig was door nieuwe wetgeving en door de invoering van het directeursmodel voor het bureau werd aangenomen.

Tot slot werd het Jaarboek 2021 'Verharding: last of logisch?' aangeboden door Harmen Binnema.

Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming

Deze wet is op 9 april 2020 in werking getreden en heeft ook in 2021 de vergaderwijze van raden en staten grotendeels bepaald. De wet is een aantal keren verlengd, terwijl ondertussen is gewerkt aan een permanente wet, die in 2022 wordt verwacht. De vereniging is daarbij betrokken.

Professionalisering bureau

In 2021 zijn weer stappen gezet om de bedrijfsvoering van het bureau te verbeteren.

In afstemming met de zusterverenigingen, met name de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (NVvR) en de Wethoudersvereniging (WV) is gekozen voor:

- Ledenadministratie: Het ledenpakket LEA van Clearis zal per 1 januari 2022 worden ingevoerd. Hierin trekt de vereniging op met de NVvR: de Wethoudersvereniging werkt al met dit pakket.

- Website en communicatie: De nieuwe website is in 2021 gelanceerd: Er zijn dossiers gevormd en de zoekfunctie is verbeterd. In 2022 zullen verdere aanpassingen plaatsvinden.
- Personeel: Per 1 januari is de overstap naar de Gradus Groep gemaakt om meer kwalitatieve ondersteuning op personeelsgebied te realiseren.

Dienstverleningsovereenkomst VNG

Omdat de personele overeenkomst met de VNG is beëindigd, wordt alleen nog huisvesting en ICT-ondersteuning afgenomen. Hiervoor is een nieuwe DVO opgesteld.

Kringen

Griffiers hebben zich regionaal in kringen georganiseerd. De kringen kennen een grote diversiteit aan verschijningsvormen: van informele samenwerkingsverbanden tot formele overlegstructuren, om elkaar te ontmoeten, van elkaar te leren en om de functie verder te professionaliseren. De mogelijkheid van professionalisering binnen de kringen wordt steeds vaker door leden zelf opgepakt: dichterbij huis en daarmee letterlijk en figuurlijk bereikbaarder. De vereniging is dit meer gaan promoten en roept kringen op hun ervaringen te delen via de headlines. In samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bezoeken wij deze kringen eens per circa anderhalf jaar om elkaar over en weer te informeren. Net als in 2020 verliep dit contact voornamelijk digitaal.

Partners

Griffiers werken in hun dagelijkse werk samen met veel verschillende actoren. De vereniging werkt samen met een breed scala aan organisaties zoals:

- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- Interprovinciaal Overleg
- Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
- StatenlidNu
- Wethoudersvereniging
- Vereniging van Gemeentesecretarissen
- Nederlands Genootschap van Burgemeesters
- Nederlandse Vereniging van Rekenkamers
- College voor Arbeidszaken
- International Institute of Municipal Clerks
- Raad voor het Openbaar Bestuur
- ProDemos
- A+O-fonds
- Public Spirit

De relatie met het **ministerie van BZK** is goed. We trekken op als partners in de versterking van het lokaal bestuur. De goede samenwerking komt ook tot uitdrukking in de structurele subsidie die wij van hen hebben mogen ontvangen voor het uitvoeren van activiteiten. Een verantwoording over deze subsidie is opgenomen bij de jaarrekening 2021.

Verder werkt de vereniging sinds 2015 met de andere beroepsverenigingen, het ministerie van BZK en de VNG samen in het programma **Democratie in Actie (DiA)**. Het programma liep eind 2021 af. Daarop vooruitlopend is al gewerkt aan een voortzetting. Doel van dit programma is om met alle betrokkenen gezamenlijk te werken aan bestuurlijke vernieuwing.

Commissie Professionalisering

De vereniging van griffiers streeft naar een hoogwaardige invulling van het vak van griffier, rekening houdend met de diversiteit van de functie. Dat toekomstbeeld wil de commissie Professionalisering helpen realiseren. De commissie Professionalisering helpt en stimuleert griffiers om te investeren in hun persoonlijke ontwikkeling tot onafhankelijk strategisch adviseur van gemeenteraden, Staten en parlement.

Van griffiers, als eindverantwoordelijke voor het adviseren over en ondersteunen van de volksvertegenwoordiging wordt veel gevraagd. Er is sprake van politieke, bestuurlijke en maatschappelijke dynamiek met veelal tegenstrijdige belangen en complexe processen. Dat vereist veel competenties, zeker in een dynamische samenleving waar de rol van de volksvertegenwoordiging volop in ontwikkeling is.

Professionalisering gaat over het ontwikkelen van de griffierfunctie, de uitvoering van taken door griffiers, de competenties, vaardigheden en kennis. Om het toekomstbeeld te realiseren, streeft de commissie de volgende doelen na:

- Kennisverbreding
- Kennisuitwisseling
- Ontwikkeling
- Netwerken
- Ontmoeten

Professionaliseringsagenda

Om een extra impuls te geven aan scholing en professionalisering van onze beroepsgroep heeft de vereniging een professionaliseringsagenda voor de periode 2018-2022 opgesteld. Langs 5 lijnen spant de vereniging zich in voor een hoogwaardige uitvoering van het ambt:

- Investeren in scholingsaanbod
- Investeren in collegiaal leren
- Investeren in praktijkgericht leren in eigen huis
- Investeren in een op leren gerichte omgeving
- Investeren in samenwerking met onze strategische partners

Hoe zat het ook alweer met die professionaliseringsagenda? De vereniging wil zorgen voor een goede opleidingsinfrastructuur die past bij alle ontwikkelingen in het openbaar bestuur en de rol van de griffier daarin. De commissie is in 2019 aan de slag gegaan met de professionaliseringsagenda. De basis is gelegd met ambtsonderzoek "Griffier in de Gemeente Geschetst" uit 2016 en het vastgestelde functieprofiel van strategisch griffier in 2017. Op het Jaarcongres 2018 werd de opbrengst van een uitvraag naar scholingsbehoefte gepresenteerd, die de basis vormt voor de activiteiten van de commissie. Professionalisering van griffiers maakt deel uit van het Democratiepact dat met het ministerie van BZK is gesloten. Door subsidie van het ministerie van BZK was het ook in 2021 mogelijk extra ondersteuning op dit onderwerp in te schakelen, in de persoon van Ricus Tiekstra, waarmee de ontwikkelscan verder vorm werd gegeven en het opleidingsaanbod op een rijtje is gezet.

Van omdenken naar digitaal werken, naar een nieuw digitaal normaal

Nadat griffiers in 2020 met een groeispurt naar digitaal werken waren gegaan, werd digitaal werken in 2021 het nieuwe normaal. Om het lokale bestuur te kunnen laten functioneren moesten bergen werk worden verzet en die zijn verzet! In veel gemeentes is veel geïnvesteerd in digitale hulpmiddelen en in een redelijk aantal gevallen betekende dat een forse stap voorwaarts.

Zo kan een crisis ook voordelen opleveren. Voordelen in de zin van meer mogelijkheden en faciliteiten. En wat heeft de burger daaraan? In veel gemeentes konden burgers voor het eerst hun lokale overheid live in actie zien. Een blijvende verandering. Van griffiers vraagt deze ontwikkeling dat we permanent moeten zorgen dat raads- en statenleden zich blijvend bekwamen in nieuwe technieken. Het staat nu wel vast dat griffiers niet alleen flexibel en creatief, maar vooral ook innovatief, leergierig en veerkrachtig zijn! In 2021 hebben we de nieuwe werkelijkheid, dat wil zeggen leven met Covid-19 als permanente gast, omarmt en de eigen ontwikkeling van griffiers met de professionaliseringsagenda weer opgepakt.

Grote Workshops

Een Grote Workshop is een workshop waarbij elke griffier welkom is en waarin we met elkaar van gedachten wisselen over een complex thema of toekomstige ontwikkeling. Een groot deel van de charme van een Grote Workshop is het elkaar ontmoeten en leren van elkaar. Maar ontmoeten is helaas taboe ten tijde van een pandemie. Ook in 2021 was het daarom zoeken naar een wijze waarop we wel de permanente educatie vorm konden blijven geven, ook zonder ontmoeting.

Op 23 april werd de Grote Workshop Toekomst van de griffie digitaal verzorgd. Een Grote Workshop die door 3 commissies gezamenlijk werd voorbereid, met meerdere digitale deelsessies waarbij verschillende adviesrapporten aan de orde kwamen. De onderdelen gingen allemaal over de griffie van de toekomst, maar vlogen dit vanuit verschillende kanten aan, van goed werkgeverschap, tot versterking van de positie van de raad. De Grote Workshop kreeg een vervolg tijdens de algemene ledenvergadering in juni, wederom digitaal. Maar gelukkig konden we elkaar weer fysiek ontmoeten op de jaarlijkse VvG conferentie in oktober en werden diverse workshops wederom, maar nu fysiek georganiseerd. Al met al is op deze wijze een grote groep griffiers in de gelegenheid gesteld om de workshops op verschillende tijdstippen door het jaar heen bij te wonen.

Daarnaast heeft ProDemos op 5 november eigenstandig opnieuw een Grote Workshop verzorgd, die fysiek plaatsvond.

Webinars

In 2021 zijn we volop doorgegaan met onze webinars, nadat in 2020 webinars bijna exclusief als middel werden ingezet om te leren. In 2021 werden de volgende webinars uitgezonden:

- Webinar over de relatie met de werkgeverscommissie (12 februari)
- Webinar Informatievoorziening van de raad (23 maart)
- Webinar digitale leeromgeving (24 maart)
- Webinar Aanbesteding RIS/SIS en AV middelen (5 november)

Van bovenstaande webinars werden het Webinar Digitale leeromgeving en Informatievoorziening van de raad samen met de NVvR georganiseerd.

Opleidingen

Wat inhoud betreft wordt van griffiers gevraagd om aan te sluiten bij 'externe' ontwikkelingen zoals regionalisering, de ontwikkeling van een meervoudige democratie en digitalisering. Maar griffiers worden ook gestimuleerd om competenties als enthousiasmeren, feedback geven en informeel leiderschap verder te ontwikkelen. Wat vorm betreft, moet het aanbod aansluiten bij de (beperkte) mogelijkheden die griffiers hebben. Waar nodig dicht bij huis en laagdrempelig. Dicht bij huis, het was in 2021 het nieuwe normaal.

Aanbod op academisch niveau

Samen met de VU werd de leergang 'De strategische griffier' opnieuw aangeboden waarin academische inhoud gekoppeld wordt aan intervisie met eigen cases. Hieraan namen, in twee groepen, 26 griffiers deel. In het najaar van 2019 startte de VU de leergang in Breda voor deelnemende griffiers in West-Brabant. Deze zou in 2020 worden afgerond. Echter door Corona werd de slotdag medio 2021 gehouden.

Meesterschap voor griffiers

In overleg met de commissie is door de Academie voor Lokale Politiek en Democratie de leergang 'Meesterschap voor griffiers' herhaald. Deze basisopleiding biedt inzichten, vaardigheden en de kennis die nodig is voor het uitvoeren van de functie van griffier.

Opleidingsstimuleringsfonds voor griffiers

Van het ministerie van BZK is een subsidie verkregen ten behoeve van een fonds voor ondersteuning van griffiers die te weinig middelen hebben om professionaliseringsactiviteiten te ontplooiën. Het budget is wegens gebleken behoefte vanaf 2020 verhoogd van € 700 naar € 1000 per aanvraag en er is ruimte voor meer aanvragen per jaar. In 2021 heeft 1 griffier hier gebruik van gemaakt. Hoewel wij geen onderzoek hebben gedaan naar de oorzaken van dit teleurstellende aantal, zou corona mogelijk de oorzaak hiervan kunnen zijn.

Intervisie, ook voor éénpitters

Sinds 2018 biedt de vereniging intervisiebijeenkomsten tegen gereduceerd tarief aan. In 2021 hebben 2 groepen, die al eerder hadden deelgenomen, het programma voortgezet. Het viel op dat weinig éénpitters deelnamen. Vanuit de commissie hebben we in 2020 alle éénpitters gebeld om na te vragen wat er nodig zou zijn om hen te verleiden tot intervisie. Dit heeft geleid tot een inventarisatie met maar liefst 5 geografisch verspreide groepen van minimaal 5 griffiers per groep. Uiteindelijk zijn door diverse omstandigheden, waaronder het onvermijdelijke Corona-virus, 2 groepen pas begin 2021 van start gegaan.

International Institute of Municipal Clerks (IIMC)

De vereniging heeft een collectief lidmaatschap bij het IIMC. De commissie heeft ingezet op het continueren van de samenwerking met het IIMC. De commissie heeft vrijwel het hele jaar digitaal vergaderd, maar ons werd wel een fysieke ontmoeting gegund tijdens onze hei dag in augustus. We streven naar permanente educatie en ontwikkeling en gebruiken daarvoor de IIMC-certificering. Certificering is een middel voor het stimuleren van permanente educatie. Lang niet elke griffier ziet de meerwaarde van certificering. Er is daarom nog werk te verrichten in de communicatie over de certificering en het toegankelijker maken van het proces van certificering. De commissie zal als zogenaamde Educational Committee optreden. Bij de certificering wordt gekeken of je voldoet aan de vereisten van opleiding en ervaring die nodig zijn. In 2020 hebben we de Engelstalige procedure in het Nederlands vertaald en toegankelijk op de website van de vereniging geplaatst. Daarnaast was een pool van 4 griffiers beschikbaar om collega's te helpen bij hun aanvraag. We zien certificering als kans om de aangeboden opleidingen voor het voetlicht te brengen en permanente educatie en ontwikkeling te stimuleren. In 2021 hebben 6 collega's het CMC certificaat ontvangen. Er zijn in 2021 geen aanvragen voor het MMC gedaan. Ook kennisdeling met buitenlandse collega's is een belangrijk aspect.

Ontwikkelscan

In 2019 heeft de commissie in samenspraak met Berenschot een ontwikkelscan laten maken op basis van het functieprofiel en de ontwikkelingen. Deelnemers worden geleid langs alle benodigde vaardigheden voor het vak van griffier. Sterke en minder sterke vaardigheden worden zo in kaart gebracht en daardoor weten griffiers waar hun groeipotentieel zit. In 2020 hebben ruim 100 collega's de ontwikkelscan ingevuld en in 2021 nog eens 107. Daaruit bleek dat griffiers een aantal competenties als minder ontwikkeld beschouwen bij zichzelf. De commissie kan op basis van de geanonimiseerde totaalresultaten van de ingevulde competentiescans van de hele groep met aanbieders in gesprek om gerichtere opleidingen aan te bieden.

Opleidingsgids en doorontwikkeling

De commissie heeft in 2020 onderzocht of het huidige professionaliseringsaanbod (zie de opleidingsgids: griffiers.edubookers.com) aansluit bij de uitgangspunten van de Professionaliseringsagenda. De intentie is te komen tot een opleidingsgids waar alle opleidingen in staan, die in de toekomst gekoppeld wordt aan de ontwikkelscan en digitaal wordt ontsloten. Ons toekomstbeeld is dat griffiers de ontwikkelscan invullen, hun leerpunten ontdekken en met opleidingen (en ervaringen) daaraan gaan werken. De opleidingen vinden ze in de actuele en (nu nog niet) complete opleidingsgids en de opleidingen zijn gewaardeerd met punten (gaat nog gebeuren) waarmee de griffiers hun IIMC-certificering kunnen halen en behouden. Op deze wijze werkt de commissie aan de doorontwikkeling van het vak van griffier. In 2021 hebben we dit ideaalbeeld verder verfijnd en een actielijst gemaakt hoe daar te komen.

Commissie Belangenbehartiging

Vertrouwenspersonen

Vertrouwenspersonen zijn er voor collega-griffiers die om wat voor reden dan ook in de problemen komen. De vertrouwenspersonen functioneren zelfstandig binnen de vereniging en zijn gekoppeld aan de Commissie Belangenbehartiging. In 2021 waren vier vertrouwenspersonen actief die geregeld werden benaderd door collega's. Soms bieden ze een luisterend oor, soms geleiden ze door naar andere (juridische) hulplijnen. Aan het eind van het jaar heeft een aantal vertrouwenspersonen afscheid genomen en is de werving van nieuwe gestart, waarin inmiddels is voorzien.

Naar aanleiding van het werk van de vertrouwenspersonen is een uitvraag gedaan onder collega's naar bedreiging en intimidatie van griffiers.

Werkgeverscommissies

We blijven er in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voor zorgen dat de trainingen voor de werkgeverscommissies up-to-date blijven. 2022 is een verkiezingsjaar en we zorgen ervoor dat er dan weer pasklare trainingen voor de nieuwe werkgeverscommissies op de plank liggen. Dit gebeurt in afstemming met de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Vertegenwoordiger in College voor Arbeidszaken

Voormalig commissielid Nancy Mosterman was tevens adviserend lid in het College voor Arbeidszaken namens de griffiers. 2021 stond in het teken van de lobby om in HR21 één profiel voor de functie van griffier op te nemen. Dit is in volle gang: het VNG-hoofdbestuur heeft in september besloten de drie oude profielen uit HR-21 te halen. Aan de vervanging door het strategische profiel en de consequenties daarvoor voor inschaling van het overige griffiepersoneel wordt gewerkt.

Wijzigingen in de rechtspositie (lobbywerk)

De commissie Belangenbehartiging volgt enkele wetgevingstrajecten die relevant zijn voor de rechtspositie van de griffiers. Ons is gebleken dat het van groot belang is dat de vereniging actief bij deze wetgevingstrajecten wordt betrokken. Daarmee voorkomen we dat er onduidelijkheden over de uitvoering van wetgevingstrajecten voor onze beroepsgroep bestaan. Hierover stemmen we geregeld af met de VNG en het ministerie van BZK. In 2021 is er een gesprek geweest over de tekortkomingen in de WNRA, dit zal worden voortgezet in 2022.

Webinar/ cursus voor P&O adviseurs

Veel griffiers geven aan dat de P&O adviseurs, die hun werkgeverscommissie bijstaan, niet altijd op de hoogte zijn van de rechtspositie van raadsgriffiers. De commissie Belangenbehartiging heeft opdracht gegeven om een mini-cursus samen te stellen die gratis aan P&O-adviseurs kan worden aangeboden.

Commissie Integriteit

De commissie Integriteit stond begin 2020 in de startblokken om voor diverse griffierskringen trainingen te verzorgen die in het teken staan van het handelingsperspectief voor griffiers betreffende integriteit. De commissie is daartoe zelf getraind door het bureau Governance and Integrity. Er hebben voor Corona al daadwerkelijk enkele (fysieke) trainingen plaatsgevonden, maar daarna lag het stil. De commissie heeft in 2021 wel enkele keren vergaderd om de inhoud van de trainingen af te stemmen. In 2022 hopen we met de kringen aan de slag te gaan.

Commissie Openbaar Bestuur

De commissie Openbaar Bestuur levert een bijdrage aan de ontwikkelingen in het openbaar bestuur ter ondersteuning van en vanuit het gezichtspunt van de griffiers. De commissie volgt de ontwikkelingen (zoals Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen, burgerparticipatie, digitalisering en natuurlijk de toekomst van de lokale democratie) op de voet en probeert in te spelen op trends die gesignaleerd worden. De commissie is samengesteld uit raadsgriffiers en een statengriffier.

De commissie wordt regelmatig gevraagd mee te denken met bijvoorbeeld onderzoekers, zowel reactief als proactief. De commissie is autonoom en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur van de vereniging. Daarnaast is haar bestaansrecht gelegen in zelf onderzoek doen, aanhaken bij externe ontwikkelingen op wetgevingsvlak en andere onderzoeken en is vaste gesprekspartner van onder meer de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en het ministerie van BKZ.

Het jaar 2020 stond wereldwijd in het teken van Corona. Het spreekt voor zich dat dit ook invloed heeft gehad op de werkzaamheden van de commissie Openbaar Bestuur.

Democratie in Actie

De commissie is betrokken geweest bij de ontwikkeling van Democratie in actie (DiA). Daarbij ligt de focus op drie van de vijf onderdelen uit DiA:

1. Verbinding tussen representatieve en participatieve democratie
2. Democratische professionals - griffiers in veranderende organisatie
3. Versterking van de ondersteuning van de raad.

De commissie heeft in 2020 wederom een actieve bijdrage geleverd vanuit het perspectief van de versterking van de verbindende rol van de gemeenteraad en het bevorderen van het democratisch samenspel. Er is een position paper vastgesteld onder de titel 'Democratie en samenspel', voor visievorming en bewustwording over de effecten en de mogelijkheden voor de griffier. Deze visie is aangeboden aan het bestuur van de VvG.

Reactie internetconsultatie participatie

De commissie heeft een reactie verzorgd op de concept Wet versterking participatie op decentraal niveau. Het doel van het wetsvoorstel is de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van hun gemeente, provincie, waterschap en eilandraad vergroten. Op hoofdlijnen wordt het voorstel onderschreven, maar ook worden enkele kritische kanttekeningen meegegeven. De brief is via het bestuur van de VvG toegezonden aan het ministerie van BZK.

Input voor evaluaties Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming

Op 9 april 2020 trad de Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming in werking. Op verzoek van de Tweede Kamer zijn gedurende het jaar een drietal evaluaties uitgevoerd. De commissie heeft input geleverd voor de evaluaties. De commissie heeft daarbij nadrukkelijk ook gekeken naar welke innovaties digitaal vergaderen oplevert die van waarde zijn om in de toekomst – ook na Corona – te behouden.

Onderzoek rol van de griffier in het democratisch proces

De commissie heeft in samenwerking met ProDemos een onderzoek uitgevoerd naar de rol van de griffier in het democratisch proces. Het onderzoeksrapport is in september opgeleverd. Het onderzoek is aanleiding geweest om verder in gesprek te gaan met griffiers. Hiertoe zijn twee virtuele workshops georganiseerd, één tijdens het Jaarcongres in oktober en één in november 2020.

Input op vragen NGB over deconstitutionalisering

Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) heeft de Vereniging van Griffiers om input gevraagd ten aanzien van een mogelijke wijziging in de benoemingsprocedure van burgemeesters en de invloed daarvan op de rol en taak van burgemeesters gezien vanuit de positie van de griffier. De commissie heeft een uitgebreide reactie opgesteld die via het bestuur van de VvG is toegezonden aan het NGB.

Publiek waardendebat

Er is vervolg gegeven aan het organiseren van een publiek waardendebat over de effecten van digitalisering en data gedreven werken. Het raakt aan de kwaliteit van onze publieke voorzieningen en publieke waarden: van privacy en autonomie tot controle over technologie en machtsverhoudingen. Een publiek waardenperspectief is nodig om de breder sociale context bij digitale innovaties te zien en deze op maatschappelijk verantwoorde wijze te ontwikkelen. Met vragen als hoe gemeenten negatieve aspecten van een data gedreven economie kunnen afzwakken, hoe gemeenten zeggenschap kunnen houden over technologische systemen die cruciaal zijn bij het verzorgen van publieke diensten en hoe bestuurders vanuit publieke waarden met digitale innovatie kunnen omgaan. In verband met Corona is deze bijeenkomst doorgeschoven naar 2021.

Bijdrage aan analyse zorgen en beleidsimpact (lokale) democratie

Op verzoek van het ministerie van BZK is input geleverd voor een brief die minister Ollongren aan de Kamer wil sturen, bij wijze van 'politiek testament' en opdracht aan haar opvolger.

Commissie Communicatie (en Informatie)

De commissie Communicatie en Informatie ondersteunt de communicatie-uitingen van de vereniging en adviseert de verschillende commissies. Verder is de commissie actief betrokken bij de initiatieven van de VNG en het ministerie van BZK voor open data en digitalisering. De commissie telt 11 leden uit het hele land.

Commissie Communicatie verder zonder Informatie

De poot 'Informatie' is medio 2021 losgekoppeld van de Commissie. Deze werkzaamheden zijn belegd bij een aparte werkgroep die zich richt op trends en ontwikkelingen met als werkwijze het organiseren van lunchgesprekken. Deze nieuwe werkgroep zal in 2022 van start gaan. Daarnaast is Minke Knibbe, griffier van Gooise Meren, nieuw gekomen als bestuurslid, als opvolger van Hans Rijs.

Website

In 2021 is het ontwerpen, bouwen en vullen van de nieuwe website afgerond. De website is gepresenteerd tijdens de digitale ledenvergadering op 25 juni 2021. In een presentatiefilmpje heeft de voorzitter van de commissie Communicatie, Thecla van der Torre, de reden en totstandkoming van de nieuwe website toegelicht. Met de lancering van de website is deze niet af, maar blijft deze doorontwikkeld worden. Veel daarvan gebeurt op de achtergrond, maar feedback en tips blijven van harte welkom. Met name de mogelijkheden voor informatie-uitwisseling onderling zullen nog worden vormgegeven.

De toekomst van Communicatie – zonder commissie?

Vanaf medio 2021 heeft zich op het bureau van de Vereniging een ontwikkeling voorgedaan richting een meer professionele ondersteuning. Daarvoor heeft het bestuur in de zomermaanden van 2021 bij een externe deskundige een Strategisch communicatieadvies voor de Vereniging van Griffiers gevraagd. Dit heeft geleid tot de keuze voor een nieuwe communicatiefunctie op het bureau. Naast de concrete strategische advisering met betrekking tot communicatie door de vereniging, bleek daar ook uit dat er geen eenduidige rolopvatting over de Commissie was. De commissie is daarmee aan de slag gegaan. Dit heeft ertoe geleid dat de commissie het gesprek is aangegaan over de eigen toegevoegde waarde. De commissie heeft een aantal aanbevelingen meegegeven aan het bureau en de communicatieadviseur (inmiddels ingevuld door Fleur Wesselink) om verder uit te werken. Hierbij valt te denken aan het verbeteren van de communicatie vanuit de diverse commissies en het bestuur en het organiseren van lunchgesprekken over relevante (communicatie) thema's. Dit alles met als doel om meer transparantie en eenduidigheid te krijgen in de communicatie voor én door onze vereniging. Wij verwachten hier het komende jaar dan ook stappen in te zetten.

Communicatie blijft belangrijk

Communicatie blijft belangrijk! Zo zien we dat de wekelijkse Headlines voorzien in een goede informatie-uitwisseling met onze leden, niet alleen door de commissies en het bestuur maar ook daarbuiten en ook buiten de kring van griffiers.

Publicaties

De columns van Douwe Jan Elzinga werden dit jaar voortgezet op de website en in de Headlines. Er werd meegewerkt aan diverse publicaties, zoals de "Bouwstenen voor de lokale democratie", waarin de opbrengst van Democratie in Actie wordt weergegeven en de Handreiking voor kennismaking met de rekenkamer. En Renee Wiggers trad op in het webinar Integriteit en Weerbaarheid op 18 november over het Stappenplan melding en aangifte voor politieke ambtsdragers.

Digitalisering en open informatie

De commissie denkt mee in de proeftuinen van Open raadsinformatie en de Wet open overheid (Woo). In 2020 is in deze proeftuinen gewerkt aan routekaarten en een leidraad voor griffiers.

De nadruk van de Wet open overheid (Woo) ligt op actieve (digitale) openbaarmaking. Dit vergt voor raden en griffies niet alleen een cultuurverandering. Raadsgriffies moeten actief documenten openbaar maken en de informatiehuishouding op orde hebben of brengen. Een manier om hieraan te voldoen is via Open raadsinformatie. Commissieleden C&I nemen deel in overleggen en werkgroepen binnen dit thema. De commissie houdt griffiers via de headlines en website op de hoogte van ontwikkelingen, nieuws, nieuwe stappen, werkwijzen etc.

Vanaf 23 september moeten alle overheidswebsites voldoen aan het Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid, dus ook de websites en raadsinformatiesystemen van gemeenteraden. Daarnaast stelt de Wet gelijke behandeling voor dat mensen met een handicap of chronisch ziekte gelijk behandeld moeten worden. Onder andere het ondertitelen van video's in de raadsinformatiesystemen is nodig om aan het besluit te voldoen. Op de website van de vereniging worden nieuwe ontwikkelingen, tips en adviezen gepubliceerd.

Op 26 maart en op 5 november 2021 is er een digitale bijeenkomst geweest om leden te informeren over het aanbestedingsproces van Raadsinformatiesystemen (RIS) en Audiovisuele middelen (AV). Vanwege de behoefte blijft dit onderwerp de aandacht houden en een nieuw ronde bijeenkomsten staat dan ook op de agenda voor 2022.

Tot slot is samen met de VNG en het ministerie van BZK binnen de vereniging hard gewerkt aan de ondersteuning van raden bij digitaal vergaderen en besluiten, vanwege Covid-19. De actuele informatievoorziening, adviezen, handreikingen, praktijkvoorbeelden en webinars zijn het afgelopen jaar samengebracht en gebundeld via de site van lokale-democratie.nl.

Congrescommissie

De congresorganisatie was dit jaar in handen van de griffie van Velsen in samenwerking met de permanente congrescommissie. Na twee digitale versies was het dan eindelijk weer een echte bijeenkomst waar we elkaar konden ontmoeten en konden bijpraten. Met een spetterende night before en een inhoudelijk programma op vrijdag werd dit het drukstbezochte congres ooit!

Juridische vraagbaak

De vraagbaak is voor en door griffiers en gaat niet in op vragen van anderen. Dit voorkomt dat het antwoord van de vraagbaak gebruikt wordt tegen een collega-griffier. De vraagbaak streeft naar snelle beantwoording (binnen 48 uur). In de meeste gevallen is de vraagbaak hierin ook geslaagd.

De antwoorden van de vraagbaak worden geanonimiseerd op de website van de VvG beschikbaar gesteld aan alle leden, de vragensteller krijgt het antwoord telefonisch of via de mail toegezonden. Eventueel wordt vooraf ook contact opgenomen met de vragensteller als behoefte is aan enige verduidelijking over de vraag. Zo blijkt geregeld 'een vraag achter de vraag' te zitten waarvan het goed is als die bij de advisering in ogenschouw wordt genomen. Ook kan indien gewenst de beantwoording mondeling worden toegelicht.

Geraadpleegd

In het afgelopen jaar is 23 keer een beroep gedaan op de vraagbaak (tegen 39x in 2020, 25x in 2019 en 20x in 2018). In 2020 zijn als gevolg van de uitbraak van de Covid-19 pandemie veel vragen gesteld over de tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming. In 2021 is een terugkeer naar antwoorden op de meer reguliere vragen waar een griffier tegen aan kan lopen. De vraagbaak heeft nog 3 corona-gerelateerde vragen beantwoord.

De vraagbaak hanteert vier rubrieken voor indeling van de vragen: volksvertegenwoordiging, griffier, geheimhouding en integriteit. Naast vragen van collega's uit gemeenten is er één vraag vanuit een provinciale griffie gesteld. Het overgrote deel van de vragen zijn gesteld door griffiers van gemeenten met minder dan 50.000 inwoners. Dat is een bestendig beeld: ook in 2020, 2019, 2018 en 2017 waren collega's uit die gemeenten in de (overgrote) meerderheid. De leden van de vraagbaak constateren dat met deze (juridische) service nog steeds in een behoefte wordt voorzien.

Aantal verzoeken, per gemeentegrootte en rubriek	Totaal aantal	Volksvertegenwoordiging	Griffier	Geheimhouding	Integriteit
< 50.000 inwoners	17	11	4		2
> 50.000 < 100.000 inwoners	1				1
> 100.000 inwoners	3	1	2		
Provincie	2	1	1		
Eerste/Tweede Kamer	0				
Openbaar lichaam BES	0				

In 2021 heeft een aantal leden de op de website opgenomen vragen en antwoorden bekeken en geactualiseerd.

Commissies: wisselingen

Commissie Belangenbehartiging

Onno de Vries (Tytsjerksteradiel), Voorzitter
Ina Schutte (Leusden), Secretaris
Hans Scherpenzeel (Schiedam), Bestuurslid
Gert-Jan Fokkema (Smallingerland)
Evert Bunt (interim griffier)
Paul Piket (Breda)
Gerrie Buijs (Zoeterwoude)
Nancy Mosterman (Lelystad), lid College voor Arbeidszaken
Elsbeth van Straaten-Noyons (Roosendaal)

Nieuwkomers 2021:

Jaap van Oeveren (Den Haag)

Uittreders 2021:

William van Zanen (van Houten naar Amsterdam)

Vertrouwenspersonen

Onno de Vries (Tytsjerksteradiel), Coördinator

Evert Bunt (interim griffier)

Paul Piket (Breda)

Elsbeth van Straaten-Noyons (Roosendaal)

Nieuwkomers 2021:

Geen

Uittreders 2021:

Geen

Commissie Communicatie en Informatie

Thecla van der Torre (De Bilt), Voorzitter

Karin Zomer (Hellendoorn)

Robert van Dijk (Teylingen)

Rens Elst (Delft)

Danny Jutten (Maastricht)

John Zwetsloot (Bodegraven-Reeuwijk)

Bianca Noordman (Lelystad)

Marianne Hagers (Capelle aan den IJssel)

Mariëlle den Breejen (Amersfoort)

Nieuwkomers 2021:

Minke Knibbe (bestuurslid)

Uittreders 2021:

Garrelt de Graaf (Heerhugowaard)

Hermine Klein (communicatieadviseur Nederlandse Vereniging voor Raadsleden)

Daisy de Vries (ambtelijk secretaris VvG)

Hans Rijs (Bodegraven-Reeuwijk), Bestuurslid

Permanente Congrescommissie

Geert van Soest (Venlo)

Jolien Houtman (Amsterdam)

Karin Zomer (Hellendoorn)

Hans Rijs (Bodegraven-Reeuwijk), Bestuurslid

John Zwetsloot (Bodegraven-Reeuwijk)

Daisy de Vries (ambtelijk secretaris VvG)

Nieuwkomers 2021:

Geen

Uittreders 2021:

Geen

Juridische vraagbaak

De leden van de juridische vraagbaak in 2021

Nicolle Bisschoff (Sittard-Geleen)
Ton Keijzers (Sint-Anthonis/Land van Cuijk) (Coördinator per 1 januari 2022)
Willem Nedermeijer (Laren)
Will Scheepens (interim griffier)
Madeleine Wolfs-Corten (Weert)
Berry van 't Westeinde (Goirle)
Jaap van Oeveren (Den Haag), Coördinator (tot 1 januari 2022)

Nieuwkomers 2021:

Uitreders 2021:

Geen

Commissie Openbaar Bestuur

Arjan Oudbier (Apeldoorn), Voorzitter
Margriet Veeger (Lisse), Vicevoorzitter
Menno Huisman (Den Helder), Bestuurslid
Jan de Jong (Westerkwartier)
Ruurd Palstra (Velsen)
Jouke Vis (Sittard-Geleen)
Eelco Groenenboom (Albrandswaard)
Johan Janssen (Zeist)
Kirsten ten Cate (Noord-Brabant)
Rosanne Slootweg (Castricum), Secretaris

Nieuwkomers 2021:

Geen

Uitreders 2021:

Joep Timmermans (Gilze en Rijen)

Commissie Professionalisering

Jolien Houtman (Amsterdam), Voorzitter
Ariëtte Goslings (Moerdijk), Secretaris
Bernadette Jansen (Voorst), Bestuurslid
Judith Goudriaan (Flevoland)
Coco Hoving (Leeuwarden)
Jan Karens (Nieuwegein)
Lammy Roest - Jonkers (Heerenveen)
Arnout van Kooij (IJsselstein)
Marjolein Teunissen (Molenlanden)
Marten Admiraal (Noord-Holland)
Mieke Peters (Schiedam)
Ricus Tiekstra (bestuursadviseur VvG)

Nieuwkomers 2021:

Geen

Uitreders 2021:

Geen

Commissie Integriteit

Paul van Ruitenbeek (Hilversum), Voorzitter

Lizette Ouwehand-Brussel (van Oostzaan naar Haarlemmermeer), Secretaris

Hans Scherpenzeel (Schiedam), Bestuurslid

Esther Hoogstraten (Bunschoten-Spakenburg)

Erik Lankman (van Enkhuizen naar Heerde)

Jacqueline Vrolijk-Gevaert (Uitgeest)

Marianne Verhoef (van Krimpen aan den IJssel naar Tweede Kamer der Staten-Generaal)

Esther van der Mark (Vlissingen)

Anita van Meerveld (Ermelo)

Erwin van der Neut (Neder-Betuwe)

Robin Reichrath (Gulpen-Wittern)

Nieuwkomers 2021:

Geen

Uitreders 2021:

Jellie van Hoppe (Achtkarspelen)

Financiën

Begroting VVG	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
UITGAVEN			
Bestuurskosten	€ 147	€ 12.000	€ 6.268
Personeel	€ 112.653	€ 144.000	€ 147.218
Huur	€ 12.882	€ 12.000	€ 10.439
Kantoorkosten	€ 17.374	€ 20.000	€ 29.776
Communicatie	€ 4.533	€ 20.000	€ 4.225
Congres	€ 4.901		€ 77.213
Activiteiten	€ 40.245	€ 23.000	€ 17.831
Col. lidmaatschap IIMC	€ 1.701	€ 2.000	0
Helpdesk/DAS			
Diverse baten en lasten	€ 33.661		€ 17.015
TOTALE UITGAVEN	€ 228.097	€ 233.000	€ 309.985
INKOMSTEN			
Contributies	€ 234.781	€ 213.000	€ 255.043
Sponsors algemeen	€ 25.123	€ 20.000	€ 36.500
Inkomsten congres			€ 58.545
P-kosten uit BZK-subsidie			
TOTALE INKOMSTEN	€ 259.904	€ 233.000	€ 350.088
Saldo	€ 31.807		€ 40.103

Toelichting

Bestuurskosten

Door Corona zijn deze kosten lager uitgevallen dan begroot.

Personeel

De uitgaven zijn iets hoger uitgevallen dan begroot. Dit hangt deels samen met de overgang van de inhuur via VNG naar GRADUS.

Huur

Deze uitgaven zijn ongeveer conform begroting.

Kantoorkosten

Hierin zitten de licentiekosten voor software en automatiseringskosten.

Communicatie

Op deze post is minder uitgegeven dan begroot

Congres

Besloten is om in het vervolg de kosten van congressen via de rekening van de vereniging te laten lopen. De uitgaven en inkomsten worden apart inzichtelijk gemaakt (i.p.v. gesaldeerd). In totaal waren in 2021 de uitgaven 77k en de inkomsten 58k. Mogelijk volgt er in 2022 nog een BTW-voordeel van 8k (terug ontvangen van een deel van de betaalde BTW).

Activiteiten

Door Corona en de subsidie van BZK is de realisatie lager dan de begroting. De IIMC-rekening over 2021 is niet in dit jaar betaald.

Diverse baten en lasten

Dit betreft de btw op de kosten die niet terug vorderbaar is.

Contributies

Er is meer gerealiseerd door een actief inningsbeleid. Complimenten voor de medewerkers van het bureau!

Sponsors

Ook hier zijn meer inkomsten gerealiseerd door een actief beleid. Complimenten voor Hans Rijs!

Eigen vermogen

- Eigen vermogen eind 2020 € 349.133. Dit was 130% van de inkomsten van dat jaar. Dit ligt tussen de grenspercentages van 100% - 200%.
- Eigen vermogen eind 2021 € 389.235. Dit is 111% van de inkomsten van dit jaar. Dit ligt tussen de grenspercentages van 100% - 200%.

